

พฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลของพนักงาน
แผนกบริการ และอะไหล่บริษัทโตโยตาขอนแก่น ผู้จำหน่ายโตโยตา จำกัด
จังหวัดขอนแก่น

BEHAVIOR OF USING THE PERSONAL PROTECTIVE EQUIPMENT AMONG
SERVICE AND SPARE PART STAFF OF TOYOTA KHON KAEN TOYOTA'S
DEALER CO., LTD. KHON KAEN PROVINCE

นิพาวรรณ แสงพรหม^{*1} ศุภรดา โมขุนทด² ชัญญานุช ไพรวงษ์³ มิ่งขวัญ อบกลาง⁴ กัลยสุดา นระราศรี⁵
ปิยะนารถ ชัชฌิม⁶ นัฐพงษ์ อุ่นลิ้ม⁷ และ ประภาพร พิพัฒน์⁸
^{1,2}อาจารย์ประจำหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย,
³อาจารย์ประจำหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน, วิทยาลัยนครราชสีมา
^{4,5,6,7,8}นักศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์, วิทยาลัยนครราชสีมา
*ผู้รับผิดชอบบทความ : suparada@nmc.ac.th

Nipawan Saengprom^{*1} Suparada Mokhunthod² Chanyanut Praiwong³
Mingkhwan Obklang⁴ Kansuda Narasree⁵ Piyant Chatchanin⁶
Nutthapong Ounsim⁷ and Prapaporn Piput⁸

^{1,2}Lecturer-Bachelor of Science Program in Occupational Health and Safety,
Nakhonratchasima College

³Lecturer of Public Health in Community Health Program, Nakhonratchasima College

^{4,5,6,7,8}Students of Public Health in Community Health Program, Nakhonratchasima College

*Corresponding author: suparada@nmc.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลของพนักงาน แผนก
บริการและอะไหล่ในบริษัท โตโยตา ขอนแก่น ผู้จำหน่ายโตโยตา จำกัด จังหวัดขอนแก่น
มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลของพนักงาน แผนก
บริการและอะไหล่ ในบริษัท โตโยตา ขอนแก่น ผู้จำหน่ายโตโยตา จำกัด จังหวัดขอนแก่น โดยได้
เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ พนักงานแผนกบริการและ
อะไหล่ ในบริษัท โตโยตาขอนแก่น ผู้จำหน่ายโตโยตา กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การคำนวณ
จากสูตรของทาโรยามาเน่ (Yamane) โดยให้มีความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าเท่ากับ .05
ซึ่งสามารถหาขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 105 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random
Sampling) และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามด้วยสถิติเชิง

Received : 1 February 2021

Revised : 28 June 2021

Accepted : 28 June 2021

Online publication date : 30 June 2021

อนุมาน ได้แก่ สถิติการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test)

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 81.9 และเพศหญิง ร้อยละ 18.1 มีอายุอยู่ระหว่าง 31-40 ปี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในตำแหน่งช่าง และส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี คะแนนการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลของพนักงาน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คะแนนการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลของพนักงานในด้านการจัดการ ($\bar{X}=4.26$) สูงกว่าด้านการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=4.03$) ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดด้าน

จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามด้วยสถิติเชิงอนุมาน ผลการศึกษา พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีคะแนนพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลไม่แตกต่างกันส่วนพนักงานอายุ 41-50 ปี มีคะแนนพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ด้านการปฏิบัติงานต่างกับพนักงานอายุ ต่ำกว่า 30 ปี และพนักงานอายุ 31-40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพนักงานที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีคะแนนพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ด้านการปฏิบัติงานต่างกับพนักงานที่มีประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี และพนักงานที่มีประสบการณ์ทำงาน 11 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล / พฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล

Abstract

The purpose of this study was to investigate the behavior of using the personal protective equipment among service and spare part staff of Toyota Khon Kaen Toyota's Dealer Co., Ltd. Khon Kaen Province. The objective is to study the use of personal protective equipment among service and spare part staff of Toyota Khon Kaen Toyota's Dealer Co., Ltd. Khon Kaen Province. Collecting data from questionnaires the sample groups used in this study are Determine the sample size by calculating from The of Taro Yamane (Yamana), with an approximation of 0.05 the sample size of 105 subjects was obtained by using the simple random sampling method. Data were analyzed by descriptive statistics to determine the frequency, percentage, mean and standard deviation. In addition, the relationship between dependent and independent variables was tested by inductive statistical as t-test, F-test.

Most of the respondents wear 81.9 % male and 18.1 %, female. They were between 31-40 years old and had a majority of undergraduates. Most of the

samples working in the position of technician and were less than 5 years of work experience. The employees using the personal protective equipment were at the highest level ($\bar{X}=4.15$) When considered in each aspect, it was found that the management aspect ($\bar{X}=4.26$) was higher than the operational aspects ($\bar{X}=4.03$), both of which were at a high level.

The relationship testing between independent and variable, it was found males and female showed no difference in the behavior of using the personal protective equipment score as for staff aged 41-50 years, the score on the behavior of using the personal protective equipment of the work performance was different from the staff under 30 years and the staff aged 31-40 years at the statistical level of .05 With staff less than 5 years work experience score on the behavior of using the personal protective equipment of the work performed was different from the staff, those with 5-10 years work experience and 11 years work experience at the statistical level of .05

Keywords: Personal Protective Equipment / Behavior of Using the Personal Protective Equipment

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง โดยนโยบายสำคัญเป็นการมุ่งเน้นการพัฒนาในภาคอุตสาหกรรม ทำให้มีสถานประกอบการเพิ่มมากขึ้นในทุกปี และมีการเติบโตอย่างรวดเร็วแรงงานจึงถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในการดำเนินธุรกิจ ทั้งนี้ในการปฏิบัติงานต่าง ๆ นั้น สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่ต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรกคือ ความปลอดภัย เพราะหากเกิดอันตรายจากการปฏิบัติงาน ผลเสียที่เกิดขึ้นอาจจะนำความเดือดร้อนทั้งต่อตนเองและผู้อื่นได้ ดังนั้น ความปลอดภัยและสุขภาพของพนักงาน จึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งที่ทุกคนต้องตระหนักและใส่ใจตลอดเวลา เพราะผลจากสภาพแวดล้อมในการทำงานหรือผลของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น นอกจากจะก่อให้เกิดความสูญเสียแก่ตนเองและครอบครัว สภาพแวดล้อมและสังคมโดยรวมแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อองค์กรอีกด้วย (สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม, 2561)

จากสถิติการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานที่แจ้งต่อกองทุนเงินทดแทนสำนักงานประกันสังคม ตั้งแต่ปี 2557-2561 พบว่า การประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานในปี 2557 มีพนักงานลูกจ้างประสบอันตราย 100,234 ราย และลดลงเป็น 86,297 ราย ในปี 2561 ซึ่งสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุหรือความสูญเสียดังกล่าวเกิดขึ้นนั้นมากกว่าร้อยละ 90.0 มาจากพฤติกรรมการทำงานที่ไม่ปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงาน ยกตัวอย่างเช่น การทำงานไม่ถูกวิธีหรือไม่ถูกขั้นตอน การมีทัศนคติที่ไม่ถูกต้อง การมีนิสัยชอบเสี่ยง การไม่ปฏิบัติ

ตามกฎระเบียบของความปลอดภัย การใช้เครื่องมือไม่เหมาะสมกับงาน การไม่สวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล เป็นต้น (กองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม, 2562) สถานประกอบการที่ให้บริการเกี่ยวกับการซ่อมบำรุงรถยนต์ มีการทำงานที่มีความเสี่ยงจะก่อให้เกิดอันตรายระหว่างการทำงานได้สูง เนื่องจากการทำงานในสถานประกอบการเกี่ยวกับการซ่อมบำรุงรถยนต์มีขั้นตอนการทำงานที่อาจก่อให้เกิดอันตราย เช่น การสัมผัสความร้อนสูง เสียงดัง ฝุ่นละออง และสารเคมีต่างๆ จากการศึกษา พบว่า พนักงานในสถานประกอบการเกี่ยวกับการซ่อมบำรุงรถยนต์เคยประสบอุบัติเหตุ ตั้งแต่ร้อยละ 36.0 - 64.0 (ณัฐชฎา พิมพากรณ, 2557) การกำหนดให้พนักงานต้องสวมใส่อุปกรณ์ความปลอดภัยส่วนบุคคล เป็นข้อกำหนดพื้นฐานด้านนโยบายความปลอดภัยในการดูแลอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบการแต่ละแห่ง แต่มีหลายปัจจัยที่ทำให้พนักงานมีพฤติกรรมในการละเลย หรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านความปลอดภัยของสถานประกอบการ จนอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุจากการทำงานได้

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาถึงการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลของพนักงาน แผนกบริการและอะไหล่ ในบริษัท โตโยต้าขอนแก่น ผู้จำหน่ายโตโยต้า จำกัด จังหวัดขอนแก่น โดยผลการศึกษาครั้งนี้จะสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้ประกอบการ เพื่อใช้ในการปรับกลยุทธ์และพัฒนานโยบายความปลอดภัยในการดูแลอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

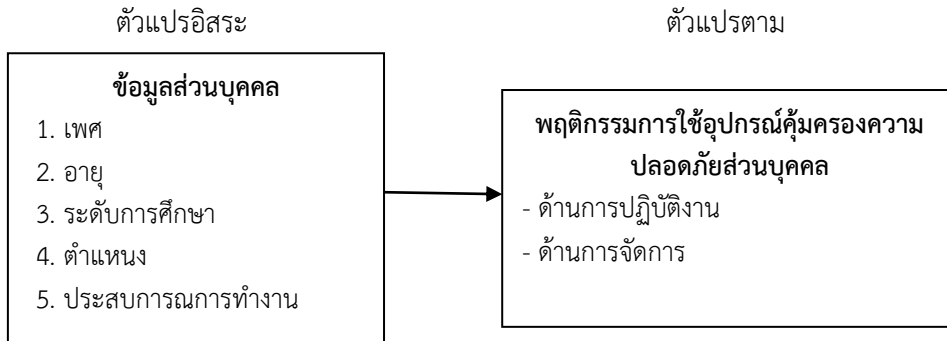
1. เพื่อศึกษาข้อมูลส่วนบุคคล และพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลของพนักงาน แผนกบริการ และอะไหล่ ในบริษัท โตโยต้าขอนแก่น ผู้จำหน่ายโตโยต้า จำกัด จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลของพนักงาน แผนกบริการ และอะไหล่ ในบริษัท โตโยต้าขอนแก่น ผู้จำหน่ายโตโยต้า จำกัด จังหวัดขอนแก่น

สมมติฐานในการวิจัย

การใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลของพนักงานที่มีเพศ อายุ และประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ พนักงานแผนกบริการและอะไหล่ ในบริษัท โตโยต้าขอนแก่น ผู้จำหน่ายโตโยต้า จำกัด จำนวน 142 คน (บริษัท โตโยต้าขอนแก่น ผู้จำหน่ายโตโยต้า จำกัด, 2563)

กลุ่มตัวอย่างที่ให้ในการศึกษาคือ พนักงานแผนกบริการและอะไหล่ ในบริษัทโตโยต้าขอนแก่น ผู้จำหน่ายโตโยต้า จำกัด จากจำนวนประชากรทั้งหมด กำหนดขนาดตัวอย่าง โดยคำนวณจากสูตรของทอโรยามาเน่ (Yamane) ผู้วิจัยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) มีความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าเท่ากับ 0.05 (ธานินทร์ ศิลปจารุ, 2559) ซึ่งสามารถหาขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 105 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน โดยลักษณะคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลของพนักงานแผนกบริการและอะไหล่ โดยลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ผู้จัดทำเก็บรวบรวมแบบสอบถามซึ่งมีข้อมูลครบถ้วนแล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีการแปลผลของคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2558)

4.50-5.00 หมายความว่า พฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลอยู่ในระดับ มากที่สุด

- 3.50-4.49 หมายความว่า พฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลอยู่ในระดับ มาก
- 2.50-3.49 หมายความว่า พฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 1.50-2.49 หมายความว่า พฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลอยู่ในระดับ น้อย
- 1.00-1.49 หมายความว่า พฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ด้วยการนำแบบสอบถามที่ได้พัฒนาขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาทำการตรวจสอบคุณภาพด้าน ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ต้องการวัด ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.0 และทำการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ด้านการปฏิบัติงาน และด้านการจัดการ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .84, .89 ซึ่งมีคุณภาพสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามได้แล้ว จึงทำการตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของคำตอบในแบบสอบถามทั้งหมด และทำการลงรหัส (Coding) เพื่อนำไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. การแจกนับความถี่ (Frequency) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของพนักงาน
2. ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของพนักงาน
3. ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้แปลความหมายข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลของพนักงาน
4. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard statistics) ใช้คู่กับเฉลี่ยเพื่อแสดงการกระจายของพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลของพนักงาน
5. ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามด้วยสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ สถิติการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test)

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 การศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลของพนักงาน แผนกบริการและอะไหล่ ในบริษัท โตโยต้า ขอนแก่น ผู้จำหน่ายโตโยต้า จำกัด จังหวัดขอนแก่น จำนวน 105 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 81.9 รองลงมาคือเพศชาย ร้อยละ 18.1 อายุส่วนใหญ่ 31-40 ปี

ร้อยละ 53.3 รองลงมา คือ อายุต่ำกว่า 30 ปี และ 41-50 ปี ร้อยละ 43.8 และ 2.9 ตามลำดับ ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 64.8 รองลงมา คือ ระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 31.4 และ 3.8 ตามลำดับ ตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือตำแหน่งช่าง ร้อยละ 66.7 รองลงมา คือ ผู้ควบคุมงาน เจ้าหน้าที่เทคนิค ผู้ช่วยผู้จัดการ หัวหน้าช่าง และผู้จัดการ ร้อยละ 11.4, 7.6, 5.7, 4.8 และ 3.8 ตามลำดับ ประสบการณ์ทำงานกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 61.0 รองลงมา คือ 5-10 ปี และ 11 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 30.5 และ 8.5 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลของพนักงาน แผนกบริการและอะไหล่ ในบริษัท โตโยต้าขอนแก่น ผู้จำหน่ายโตโยต้า จำกัด จังหวัดขอนแก่น จำนวน 105 คน ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลของพนักงาน (n = 105)

พฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลของพนักงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านการปฏิบัติงาน	4.03	0.99	มาก
2. ด้านการจัดการ	4.26	0.86	มาก
รวม	4.15	0.93	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลของพนักงาน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คะแนนการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลของพนักงานในด้านการจัดการ ($\bar{X}=4.26$) สูงกว่าด้านการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=4.03$) ซึ่งอยู่ในระดับมากทั้งสองด้าน

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ

เพศ	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ชาย	4.11	0.92	0.18	0.14
หญิง	4.09	0.88	0.28	0.30

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีคะแนนพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล จำแนกตามระดับอายุ

อายุ	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig.
ต่ำกว่า 30 ปี	4.04	.81	.88	.42
31-40 ปี	4.03	.94	.50	.60
41-50 ปี	4.15	.77	3.06	*.05

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า พนักงานอายุ 41-50 ปี มีคะแนนพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ด้านการปฏิบัติงานต่างกับพนักงานอายุ ต่ำกว่า 30 ปี และพนักงานอายุ 31-40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล จำแนกตามตำแหน่งงาน

ตำแหน่งงาน	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ผู้จัดการ	3.65	1.58	.24	.11
ผู้ช่วยผู้จัดการ	3.65	1.58	.24	.11
ผู้ควบคุมงาน	4.50	.45	.36	.12
หัวหน้าช่าง	4.65	.66	.42	.13
เจ้าหน้าที่เทคนิค	4.65	.66	.42	.13
ช่าง	4.85	.11	.53	*.03

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 พบว่า ตำแหน่งงานช่าง มีคะแนนพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ด้านการปฏิบัติงานต่างกับพนักงานตำแหน่ง ผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ ผู้ควบคุมงาน หัวหน้าช่าง เจ้าหน้าที่เทคนิค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลของพนักงาน จำแนกตามระดับประสบการณ์ทำงาน

ประสบการณ์ทำงาน	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig.
ต่ำกว่า 5 ปี	3.65	1.02	2.93	*0.04
5-10 ปี	4.57	0.40	1.75	0.16
11 ปี ขึ้นไป	3.86	1.20	1.01	0.39

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า พนักงานที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีคะแนนพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ด้านการปฏิบัติงานต่างกับพนักงานที่มี

ประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี และพนักงานที่มีประสบการณ์ทำงาน 11 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ พบว่า พฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปรัชญา ไชยอินคำ (2556) ซึ่งศึกษาปัจจัยต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล พบว่า ปัจจัยต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลทางด้านที่มีผลต่อเพศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลของผู้ปฏิบัติงานย่อมได้รับความรู้หรือมีสิทธิ์ในการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมือนกัน โดยที่ไม่มีการแบ่งเพศชายเพศหญิง

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล จำแนกตามระดับอายุ พบว่า พนักงานอายุ 41-50 ปี มีพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ด้านการปฏิบัติงานแตกต่างกันกับพนักงานอายุ ต่ำกว่า 30 ปี และพนักงานอายุ 31-40 ปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปรัชญา ไชยอินคำ (2556) ซึ่งศึกษาปัจจัยต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล พบว่า อายุแตกต่างกันมีความเห็นเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากมุมมองและการปฏิบัติตนในการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของพนักงานมีความใส่ใจและปฏิบัติแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล จำแนกตามตำแหน่งงาน พบว่า ตำแหน่งงานช่าง มีพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ด้านการปฏิบัติงานแตกต่างกันกับผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ ผู้ควบคุมงาน หัวหน้าช่าง เจ้าหน้าที่เทคนิค ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิชัย เหล่าเรืองโรจน์ (2555) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของพนักงานโรงงานผลิตเฟอร์นิเจอร์ หนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ตำแหน่งงานเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของพนักงาน โดยพนักงานที่มีตำแหน่งช่าง หัวหน้าช่าง จะมีพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลมากกว่าตำแหน่งเจ้าหน้าที่เทคนิค ผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ อาจเป็นเพราะบุคคลเหล่านี้ทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักรกลหรือทำงานระดับปฏิบัติการทำให้มีอัตราการใช้อุปกรณ์มากกว่า

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล จำแนกตามระดับประสบการณ์ทำงาน พบว่า พนักงานที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ด้านการปฏิบัติงานแตกต่างกันกับพนักงานที่มีประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี และพนักงานที่มีประสบการณ์ทำงาน 11 ปี ขึ้นไป ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรัชญา ไชยอินคำ (2556) ซึ่งศึกษาปัจจัยต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล พบว่า อายุงานต่อปัจจัยการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลไม่แตกต่างกัน นั่นหมายความว่า คนที่มีประสบการณ์ทำงานสูงจะมีความรู้และทักษะในการใช้

อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลและมีความรู้เสี่ยง หากมีการหลีกเลี่ยงการใช้อุปกรณ์ คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลมากกว่า

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้วิจัยควรศึกษาโปรแกรมเพื่อให้ผู้ประกอบการหรือผู้บริหารมีการจัดกลุ่มหรือเวทียุติแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล และถ่ายทอดแก่ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยเพื่อเป็นการเพิ่มความปลอดภัยในการทำงานให้แก่พนักงาน
2. การศึกษาคั้งนี้ได้ศึกษาเฉพาะพนักงานแผนกอะไหล่และบริการ ในบริษัทโตโยตา ขอนแก่น ผู้จำหน่ายโตโยตา จำกัด จังหวัดขอนแก่น เท่านั้น ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรศึกษาไปยังแผนกอื่น ๆ และบริษัทอื่น ๆ ที่หลากหลาย เพื่อสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ และวางแผนพัฒนานโยบายเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลเพิ่มมากขึ้น
3. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยด้านแรงจูงใจในการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลเพื่อความปลอดภัยในการทำงาน และควรมีการสัมภาษณ์ในเชิงลึก เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่ชัดเจนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. (2561). **การดำเนินการตามนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก https://www.tisi.go.th/website/service/ita_026 เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2561
- บุญชม ศรีสะอาด, (2558). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- ปรัชญา ไชยอินคำ. (2556). **ปัจจัยต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- วิชัย เหล่าเรืองโรจน์. (2555). “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของพนักงานโรงงานผลิตเฟอร์นิเจอร์หนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี”. **วารสารวิชาการสาธารณสุข**. ปีที่ 21 ฉบับที่ 2. หน้า 366-376.
- กระทรวงแรงงาน. (2553). **ประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง**. กระทรวงแรงงาน.
- กองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม. (2562). **สถานการณ์การประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ปี 2557-2561**. สำนักงานกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม.
- สมาคมส่งเสริมความปลอดภัยและอนามัยในการทำงาน. (ม.ป.ป.). **คู่มือการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหาร**. กรุงเทพมหานคร
- ปญจพัชรกร บุญพรม และคณะ. (2560). “การศึกษาปัจจัยความเสี่ยงด้านสุขภาพจากการทำงานของพนักงานในบริษัทซ่อมปั๊มและวาลว”. **วารสารวิชาการปทุมวัน**. ปีที่ 8 ฉบับที่ 8. หน้า 20-26.

- ธานีทร ศิลปจารุ. (2559). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. นนทบุรี : เอส. อาร.พรีนติ้ง แมสโปรดักส์.
- ณัฐชฎา พิมพาภรณ์. (2557). “การศึกษาความเสี่ยงด้านสุขภาพจากการทำงานของพนักงานในอุโมงค์อรรถยนต์”. วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.), ปีที่ 20 ฉบับที่ 1. หน้า 70-80.
- Gross. D.J. (1973). **Further research on accident rates in developing countries.** Accident Analysis & Prevention. Vol. 18 No. 2. pp 119-127.
- Yakubu D. M. & Bakri I. M. (2012). “Evaluation of Safety and Health Performance on Construction Sites”. **Journal of Management and Sustainability.** Vol. 3 No. 2. pp 100-109.